

Onderwijskundige verantwoording Ontleden

Traditioneel verdeelt men de grammatica in het basisonderwijs in redekundig en taalkundig ontleden. Bij redekundig ontleden denkt men dan aan onderwerp, gezegde, lijdend en meewerkend voorwerp. Taalkundig ontleden houdt zich bezig met werkwoorden, lidwoorden, zelfstandige naamwoorden etc. Tegenwoordig spreken we van woordbenoemen (taalkundig) en ontleden (redekundig), hoewel ook andere benamingen mogelijk zijn.

Er is eigenlijk een onafgebroken discussie gaande over het nut van grammaticaonderwijs. Voorstanders van grammaticaonderwijs betogen dat dit onderwijs leidt tot vergroting van de taalvaardigheid, van belang is voor het onderwijs in vreemde talen en het logisch denken bevordert. Er is echter geen onderzoek bekend waaruit blijkt dat deze claims waargemaakt worden.

Toch is aandacht voor de grammatica wel degelijk zinvol. In de eerste plaats omdat het helpt bij de spelling, en dan met name de werkwoordspelling (de d's en t's). Het tweede aspect dat pleit voor enig grammaticaonderwijs is het begrijpen lezen. Kennis van voorzetsels en verwijswaarden maakt een tekst begrijpelijker.

De inhoud van deze titel is in drie delen verdeeld. Niveau 1 tot en met 13 houdt zich bezig met woordbenoemen, niveau 14 tot en met 21 behandelen het ontleden, en niveau 22 tot en met 25 zorgt voor een algehele herhaling, oefent in het licht van het geleerde de schrijfwijze van werkwoordsvormen en past het geleerde toe met betrekking tot begrijpend lezen.

Deze titel uit de LeerLijn is opgebouwd als een reeks hiërarchisch geordende oefeningen met meerkeuzevragen. De stof in de eerste niveaus is zoveel mogelijk voorwaardelijk voor de hogere.

Het programma kent drie delen:

1. Niveau laten bepalen;
2. De eigenlijke LeerLijn, het kind stapt in bij het door het programma vastgesteld niveau;
3. Een categorie afzonderlijk laten oefenen.

Zie de handleiding voor de werkwijze.

Niveaus

De volgende niveaus worden doorlopen:

Niveau 1

Werkwoorden

Niveau 2

Hulpwerkwoorden

Niveau 3

Lidwoorden

Niveau 4

Zelfstandige naamwoorden

Niveau 5

Bijvoeglijke naamwoorden

Niveau 6
Voorzetsels

Niveau 7
Bijwoorden

Niveau 8
Telwoorden

Niveau 9
Koppelwerkwoorden

Niveau 10
Persoonlijke voornaamwoorden

Niveau 11
Bezittelijke voornaamwoorden

Niveau 12
Vragende voornaamwoorden

Niveau 13
Aanwijzende voornaamwoorden

Niveau 14
Zinnen verdelen in logische eenheden

Niveau 15
Persoonsvorm

niveau 16
Onderwerp.

Niveau 17
Gezegde

Niveau 18
Lijdend voorwerp

Niveau 19
Meewerkend voorwerp

Niveau 20
Bepalingen

Niveau 21
Naamwoordelijk gezegde

Niveau 22

Uitgebreide recapitulatie

Niveau 23

Spelling van de diverse werkwoordsvormen

Niveau 24

Het zuiver schrijven van de persoonsvorm

Niveau 25

Begrijpend lezen